Suvestinė redakcija nuo 2009-11-28 iki 2010-07-19

Įstatymas paskelbtas: Žin. 2002, Nr. 65-2633, i. k. 1021010ISTA00IX-965

LIETUVOS RESPUBLIKOS OPERATYVINĖS VEIKLOS ĮSTATYMAS

2002 m. birželio 20 d. Nr. IX-965
Vilnius

PIRMASIS SKIRSNIS BENDROSIOS NUOSTATOS

1 straipsnis. Įstatymo paskirtis

Šis Įstatymas reglamentuoja teisinius operatyvinės veiklos pagrindus, operatyvinės veiklos principus ir uždavinius, operatyvinės veiklos subjektų teises ir pareigas, operatyvinių veiksmų ir operatyvinio tyrimo atlikimą, asmenų dalyvavimą operatyvinėje veikloje, operatyvinės informacijos panaudojimą ir atskleidimą, taip pat šios veiklos finansavimą, kontrolę ir priežiūrą.

2 straipsnis. Teisiniai operatyvinės veiklos pagrindai

Operatyvinės veiklos subjektai vadovaujasi Lietuvos Respublikos Konstitucija, šiuo ir kitais įstatymais, Lietuvos Respublikos tarptautinėmis sutartimis ir kitais teisės aktais.

3 straipsnis. Pagrindinės Įstatymo sąvokos

1. Operatyvinė veikla – operatyvinės veiklos subjektų vieša ir slapta žvalgybinio pobūdžio veikla, vykdoma šio Įstatymo nustatyta tvarka.

2. **Operatyvinės veiklos objektai** – rengiamos, daromos ar padarytos nusikalstamos veikos, jas rengiantys, darantys ar padarę asmenys, šių asmenų aktyvūs veiksmai neutralizuojant operatyvinę veiklą arba įterpiant nusikalstamų struktūrų narius į teisėsaugos, krašto apsaugos ar kitas valstybės valdžios ir valdymo institucijas, kitų valstybių specialiųjų tarnybų veikla bei kiti su valstybės saugumu susiję asmenys ir įvykiai.

Straipsnio dalies pakeitimai:
Nr. IX-1537, 2003-04-29, Žin., 2003, Nr. 47-2063 (2003-05-14), i. k. 1031010ISTA0IX-1537

3. Operatyvinės veiklos subjektai – specialius valstybės įgaliojimus turintys krašto apsaugos, vidaus reikalų, muitinės sistemų, Valstybės saugumo departamento, Specialiųjų tyrimų tarnybos padaliniai, kuriems pavedama operatyvinė veikla ir kurių pareigūnai įgaliojami ją vykdyti. Šių padalinių sąrašą sudaro ir jų operatyvinės veiklos mastą nustato Vyriausybė. Operatyvinės veiklos subjektų pagrindinės institucijos – Antrasis operatyvinių tarnybų departamentas prie Krašto apsaugos ministerijos, Finansinių nusikaltimų tyrimo tarnyba prie Vidaus reikalų ministerijos, Muitinės departamentas prie Finansų ministerijos, Policijos departamentas prie Vidaus reikalų ministerijos, Specialiųjų tyrimų tarnyba, Vadovybės apsaugos departamentas prie Vidaus reikalų ministerijos, Valstybės saugumo departamentas, Valstybės sienos apsaugos tarnyba prie Vidaus reikalų ministerijos.

4. Operatyvinė informacija – operatyvinės veiklos subjektų operatyvinių veiksmų atlikimo metu, sprendžiant operatyvinės veiklos uždavinius, gauti ir teisės aktų nustatyta tvarka užfiksuoti duomenys.

5. Operatyviniai veiksmai – operatyvinės veiklos priemonių, metodų, nusikalstamos veikos imitacijos modelio ar kontroliuojamojo gabenimo naudojimas. Operatyvinių veiksmų atlikimo pagrindas yra informacija apie operatyvinės veiklos objektus. Šie veiksmai atliekami

tais atvejais, kai kitais būdais neįmanoma ar sudėtinga apginti asmens, visuomenės ir valstybės interesus.

6. Operatyvinės veiklos priemonės – operatyvinėje veikloje naudojamos techninės priemonės ir operatyvinė įskaita.

7. Techninių priemonių naudojimas operatyvinėje veikloje – techninių priemonių įrengimas, eksploatavimas ar išmontavimas, taip pat kiti su tuo susiję teisėti veiksmai. Techninės priemonės operatyvinėje veikloje gali būti naudojamos bendra ir specialia tvarka.

8. **Techninių priemonių naudojimas specialia tvarka** – motyvuota teismo nutartimi sankcionuotas techninių priemonių naudojimas operatyvinėje veikloje kontroliuojant ar fiksuojant asmenų pokalbius, kitokį susižinojimą ar veiksmus, kai nė vienam pokalbio, kitokio susižinojimo ar veiksmų dalyviui apie tokią kontrolę nėra žinoma ir tai vykdoma įstatymų nustatyta tvarka apribojant žmogaus privataus gyvenimo neliečiamumą. Telekomunikacijų tinklais perduodamos asmenų informacijos turinio kontrolė bei jos fiksavimas, net ir žinant apie tokią kontrolę vienam iš jų, reikalauja motyvuotos teismo nutarties, išskyrus atvejus, kai asmuo paprašo arba sutinka su tokia kontrole ar fiksavimu nesinaudojant telekomunikacijų operatorių paslaugomis ir įrenginiais.

Straipsnio dalies pakeitimai:
Nr. IX-1222, 2002-12-05, Žin., 2002, Nr. 123-5515 (2002-12-24), i. k. 1021010ISTA0IX-1222

9. Techninių priemonių naudojimas bendra tvarka – techninių priemonių naudojimas operatyvinėje veikloje operatyvinės veiklos subjektų pagrindinių institucijų nustatyta tvarka šio straipsnio 8 dalyje neišvardytais atvejais, taip pat ir šio straipsnio 8 dalyje išvardytais atvejais, kai jos naudojamos operatyvinės veiklos subjektų patalpose ir transporto priemonėse tų pačių subjektų iniciatyva saugumui bei imunitetui užtikrinti, išskyrus patalpas, naudojamas įmonių, įstaigų ar organizacijų, įsteigtų pagal šio Įstatymo 7 straipsnio 3 dalies 2 punktą, taip pat pokalbių telefonu kontrolę.

10. Operatyvinė įskaita – operatyvinių veiksmų atlikimo metu gautų duomenų apie asmenis, įvykius ar kitus objektus tvarkymo sistema, skirta aprūpinti informacija operatyvinės veiklos subjektus.

11. Operatyvinės įskaitos duomenų tvarkymas – bet kuris su šiais duomenimis atliekamas veiksmas: rinkimas, užrašymas, kaupimas, saugojimas, klasifikavimas, grupavimas, jungimas, keitimas (papildymas ar taisymas), teikimas, paskelbimas, naudojimas, laikymas, loginės ir (arba) aritmetinės operacijos, paieška, skleidimas, naikinimas ar kitoks veiksmas arba veiksmų rinkinys. Operatyvinės įskaitos duomenys gali būti tvarkomi automatizuotai.

12. **Operatyvinės veiklos metodai** – būdai gauti operatyvinę informaciją: operatyvinė apklausa, operatyvinė apžiūra, operatyvinis patikrinimas, operatyvinis sekimas, agentūrinis metodas, elektroninė žvalgyba.

Straipsnio dalies pakeitimai:
Nr. IX-1537, 2003-04-29, Žin., 2003, Nr. 47-2063 (2003-05-14), i. k. 1031010ISTA0IX-1537

13. Operatyvinė apklausa – operatyvinės veiklos metodas, kai informacija gaunama tiesiogiai bendraujant su informaciją turinčiu asmeniu. Slapta operatyvinė apklausa – operatyvinės apklausos rūšis, kai jos vykdytojo priklausomybė operatyvinės veiklos subjektui yra užšifruojama.

14. Operatyvinė apžiūra – operatyvinės veiklos metodas, kai informacija gaunama viešai, užšifruotai ar slapta apžiūrint daiktus, dokumentus, patalpas, transporto priemones, vietovę, asmenis ir kitus objektus.

15. Operatyvinis patikrinimas – operatyvinės veiklos metodas, kai informacija gaunama atliekant slaptą operatyvinę apklausą bei užšifruotą operatyvinę apžiūrą.

16. **Operatyvinis sekimas** – operatyvinės veiklos metodas, kai informacija gaunama slaptai, tiesiogiai stebint objektą.

Straipsnio dalies pakeitimai:
Nr. IX-1537, 2003-04-29, Žin., 2003, Nr. 47-2063 (2003-05-14), i. k. 1031010ISTA0IX-1537

17. Agentūrinis metodas – operatyvinės veiklos metodas, kai iš asmens informacija gaunama įgyto pasitikėjimo pagrindu, panaudojant operatyvinės veiklos slaptuosius dalyvius.

18. Elektroninė žvalgyba – operatyvinės veiklos metodas, kai informacija gaunama elektroninėmis technikos priemonėmis.

19. **Nusikalstamos veikos imitacijos modelis** – sankcionuoti veiksmai, formaliai turintys nusikalstamos veikos ar kitokio teisės pažeidimo požymių, atliekami siekiant apginti nuo nusikalstamo kėsinimosi įstatymų saugomas asmens teises ir laisves, nuosavybę, visuomenės ir valstybės saugumą.

Straipsnio dalies pakeitimai:
Nr. IX-1537, 2003-04-29, Žin., 2003, Nr. 47-2063 (2003-05-14), i. k. 1031010ISTA0IX-1537

20. **Kontroliuojamasis gabenimas** – sankcionuoti veiksmai, kurių metu leidžiama įvežti į Lietuvos Respublikos teritoriją, pervežti per ją arba išvežti iš jos neteisėtai gabenamas ar keliančias įtarimą prekes bei kitokius objektus, kontroliuojant operatyvinės veiklos subjektui, siekiant išaiškinti nusikalstamas veikas, jas rengiančius, darančius ar padariusius asmenis. Kontroliuojamasis gabenimas gali būti atliekamas tik tarptautinių sutarčių ar susitarimų pagrindu.

Straipsnio dalies pakeitimai:
Nr. IX-1537, 2003-04-29, Žin., 2003, Nr. 47-2063 (2003-05-14), i. k. 1031010ISTA0IX-1537

21. **Pasala** – operatyvinių veiksmų visuma siekiant sulaikyti nusikalstamą veiką darančius ar padariusius asmenis, surinkti informaciją, galinčią turėti reikšmės nusikalstamai veikai tirti, kai turima informacijos apie tokius asmenis, nusikalstamos veikos padarymo vietą ir laiką.

Straipsnio dalies pakeitimai:
Nr. IX-1537, 2003-04-29, Žin., 2003, Nr. 47-2063 (2003-05-14), i. k. 1031010ISTA0IX-1537

22. **Slaptoji operacija** – operatyvinių veiksmų visuma siekiant sulaikyti nusikalstamą veiką darančius ar padariusius asmenis ir (ar) surinkti informaciją, galinčią turėti reikšmės nusikalstamai veikai tirti, kai turint informacijos apie kėsinimąsi padaryti nusikalstamą veiką ar daromą nusikalstamą veiką yra sudaromos sąlygos, kad kėsinimasis padaryti nusikalstamą veiką ar daroma nusikalstama veika vyktų numatytoje vietoje ir reikiamu laiku.

Straipsnio dalies pakeitimai:
Nr. IX-1537, 2003-04-29, Žin., 2003, Nr. 47-2063 (2003-05-14), i. k. 1031010ISTA0IX-1537

23. **Operatyvinis tyrimas** – organizacinė taktinė operatyvinės veiklos forma, apimanti operatyvinius veiksmus, įskaitant ir tuos, kuriems atlikti reikia motyvuotos teismo nutarties ar prokuroro sankcijos. Atlikdami operatyvinį tyrimą, operatyvinės veiklos subjektai gali tvarkyti operatyvinio tyrimo bylas.

Straipsnio dalies pakeitimai:
Nr. IX-1537, 2003-04-29, Žin., 2003, Nr. 47-2063 (2003-05-14), i. k. 1031010ISTA0IX-1537

24. Pašto siunta – siunčiama paštu pašto korespondencija, reklaminė pašto siunta, pašto siuntiniai.

25. Pašto korespondencija – siunčiami paštu laiškai, atvirukai (atvirlaiškiai), spaudiniai, smulkieji paketai, sekogramos, aerogramos.

26. Dokumentų siunta – siunta, kurią sudaro informacija bet kokioje laikmenoje, siunčiama įdėta į voką ar patvarią pakuotę bei pažymėta specialia žyma.

27. Pašto perlaida – pinigų siuntimas paštu.

4 straipsnis. Operatyvinės veiklos principai

Operatyvinė veikla grindžiama teisėtumo, žmogaus ir piliečių teisių bei laisvių užtikrinimo, viešojo intereso apsaugos, konspiracijos, konfidencialumo, viešų ir slaptų priemonių bei metodų derinimo principais.

5 straipsnis. Operatyvinės veiklos uždaviniai

Operatyvinės veiklos uždaviniai yra šie:

1) nusikalstamų veikų prevencija;

2) nusikalstamų veikų išaiškinimas, taip pat rengiančių, darančių ar padariusių nusikalstamas veikas asmenų nustatymas;

3) asmenų apsauga nuo nusikalstamo poveikio;

4) asmenų, kurie slapstosi nuo ikiteisminio tyrimo ar teismo, taip pat dingusių be žinios asmenų paieška;

5) veikų, keliančių grėsmę valstybės konstitucinei santvarkai, jos nepriklausomybei, ekonominiam saugumui, valstybės gynybinės galios užtikrinimui ar kitiems svarbiems nacionalinio saugumo interesams, prevencija ir išaiškinimas;

6) daiktų, pinigų, vertybinių popierių, kito turto, susijusio su nusikalstamų veikų padarymu, paieška;

7) valstybės paslapčių apsauga;

8) kitų valstybių specialiųjų tarnybų veiklos tyrimas;

9) operatyvinės veiklos subjektų saugumo bei imuniteto užtikrinimas.

Straipsnio pakeitimai:
Nr. IX-1537, 2003-04-29, Žin., 2003, Nr. 47-2063 (2003-05-14), i. k. 1031010ISTA0IX-1537

6 straipsnis. Žmogaus ir piliečių teisių bei laisvių apsauga vykdant operatyvinę veiklą

1. Operatyvinės veiklos metu negali būti pažeistos žmogaus ir piliečių teisės bei laisvės. Atskiri šių teisių ir laisvių apribojimai yra laikini ir gali būti taikomi tik įstatymų nustatyta tvarka, siekiant apginti kito asmens teises ir laisves, nuosavybę, visuomenės ir valstybės saugumą.

2. Operatyvinė veikla vykdoma neatsižvelgiant į asmenų lytį, rasę, tautybę, kalbą, kilmę, socialinę padėtį, tikėjimą, įsitikinimus ar pažiūras.

3. Draudžiama taikyti operatyvinę veiklą Respublikos Prezidentui.

4. Atlikdami operatyvinius veiksmus, operatyvinės veiklos subjektų pareigūnai turi atsižvelgti į nusikalstamų kėslų pavojingumą asmeniui, visuomenei ir valstybei.

5. Operatyvinės veiklos subjektams draudžiama provokuoti asmenis padaryti nusikalstamas veikas. Provokacija – tai spaudimas, aktyvus skatinimas ar kurstymas padaryti nusikalstamą veiką apribojant asmens veiksmų pasirinkimo laisvę, jei dėl to asmuo padaro ar kėsinasi padaryti nusikalstamą veiką, kurios prieš tai neketino padaryti.

6. Tais atvejais, kai yra pažeistos žmogaus ir piliečių teisės bei laisvės, operatyvinės veiklos subjektai teisės aktų nustatyta tvarka privalo atkurti pažeistas teises ir atlyginti žalą.

7. Negali būti perduota ar atskleista operatyvinės veiklos metu gauta įslaptinta informacija, taip pat duomenys apie žmogaus asmeninį ir šeiminį gyvenimą bei žeminantys garbę ir orumą duomenys, išskyrus perdavimą bendradarbiaujant operatyvinės veiklos subjektams ir atvejus, numatytus šio Įstatymo 17 straipsnyje.

8. Pabaigus operatyvinį tyrimą, jei operatyvinė informacija apie operatyvinės veiklos objektą nepasitvirtino, apie privatų asmens gyvenimą surinkta informacija per 3 mėnesius turi būti sunaikinama. Prieš 1 mėnesį iki minėtos sankcionuotais veiksmais surinktos informacijos sunaikinimo apie tai pranešama operatyvinius veiksmus sankcionavusiam pareigūnui.

9. Asmuo, manantis, kad operatyvinės veiklos subjektų veiksmai pažeidė jo teises ir laisves, gali apskųsti šiuos veiksmus operatyvinės veiklos subjekto vadovui, prokurorui ar teismui.

ANTRASIS SKIRSNIS

OPERATYVINĖS VEIKLOS SUBJEKTŲ TEISĖS IR PAREIGOS

7 straipsnis. Operatyvinės veiklos subjektų teisės

1. Operatyvinės veiklos subjektai turi teisę:

1) taikyti operatyvinės veiklos metodus;

2) naudoti technines priemones bendra tvarka;

3) vykdydami operatyvinę veiklą, užmegzti ryšius su asmenimis, tapusiais operatyvinės veiklos objektais;

4) vykdydami operatyvinę veiklą, naudotis asmenų pagalba;

5) naudotis specialistų paslaugomis užtikrinant operatyvinę veiklą;

6) atlikti kontrolinius patikrinimus ir kontrolinius pirkimus;

7) slapta gauti asmens pirštų atspaudų, balso, kvapo ir kitų pavyzdžių asmens tapatybei nustatyti;

8) rengti pasalas ir vykdyti slaptąsias operacijas;

9) pagal legendą naudoti procesinius dokumentus, būtinus taikant agentūrinį metodą sulaikytiems ar suimtiems asmenims;

10) asmens sutikimu tirti jį poligrafu įstatymų nustatyta tvarka;

11) įstatymų nustatyta tvarka įpareigoti asmenį, kuriam atliekamas operatyvinis tyrimas, ir (ar) jo vaikus, sutuoktinį, tėvus, senelius, vaikaičius, brolius, seseris ir (ar) kitus su juo susijusius asmenis pagrįsti turto įsigijimo ir pajamų teisėtumą;

12) gauti iš įmonių, įstaigų ir organizacijų operatyvinei veiklai reikalingą informaciją, išskyrus informaciją, kuriai gauti pagal įstatymus reikalinga motyvuota teismo nutartis.

Papildyta straipsnio punktu:
Nr. IX-1222, 2002-12-05, Žin., 2002, Nr. 123-5515 (2002-12-24), i. k. 1021010ISTA0IX-1222

2. Operatyvinės veiklos subjektų pagrindinės institucijos gali nustatyti šio straipsnio 1 dalyje išvardytų teisių įgyvendinimo tvarką.

3. Operatyvinės veiklos subjektai Vyriausybės ar jos įgaliotų institucijų nustatyta tvarka turi teisę:

1) steigti ir tvarkyti operatyvinę įskaitą;

2) steigti operatyvinę veiklą užtikrinančias ir jai palankias sąlygas sudarančias įmones, įstaigas, organizacijas ir jomis naudotis;

3) gavę įmonės, įstaigos ar organizacijos sutikimą gaminti ir naudoti operatyvinei veiklai įmonių, įstaigų, organizacijų registracijos ir skiriamuosius ženklus, dokumentus, dokumentų blankus, jų rekvizitus, transporto priemonių registracijos numerius;

4) gaminti ir naudoti operatyvinei veiklai asmens tapatybę patvirtinančius dokumentus, dokumentų blankus ir jų rekvizitus;

5) naudoti specialias chemines medžiagas, nesukeliančias pavojaus žmogaus gyvybei ar sveikatai, skirtas įvairiems objektams žymėti specifinėmis žymomis, leidžiančiomis juos išskirti iš tokių pačių objektų visumos;

6) įsigyti psichotropinių ar narkotinių medžiagų bei I kategorijos pirmtakų (prekursorių).

Straipsnio punkto numeracijos pakeitimas:
Nr. IX-1222, 2002-12-05, Žin., 2002, Nr. 123-5515 (2002-12-24), i. k. 1021010ISTA0IX-1222

4. Operatyvinės veiklos subjektai, esant šio Įstatymo 9 straipsnyje numatytiems operatyvinio tyrimo pagrindams, gavę šio Įstatymo 10, 11, 12 arba 13 straipsniuose nustatytą sankciją, turi teisę:

1) slapta kontroliuoti pašto siuntas, dokumentų siuntas, pašto perlaidas bei jų dokumentus;

2) specialia tvarka naudoti technines priemones ir gauti informaciją iš telekomunikacijų operatorių ir telekomunikacijų paslaugų teikėjų;

Straipsnio punkto pakeitimai:
Nr. IX-1222, 2002-12-05, Žin., 2002, Nr. 123-5515 (2002-12-24), i. k. 1021010ISTA0IX-1222

3) slaptai patekti į gyvenamąsias ir negyvenamąsias patalpas, transporto priemones bei jas apžiūrėti, laikinai paimti ir apžiūrėti dokumentus, imti tyrimui medžiagų, žaliavų ir produkcijos pavyzdžių bei kitų objektų neskelbdami apie jų paėmimą;

4) naudoti nusikalstamos veikos imitacijos modelį;

5) atlikti kontroliuojamąjį gabenimą.

8 straipsnis. Operatyvinės veiklos subjektų pareigos

1. Operatyvinės veiklos subjektai privalo:

1) užtikrinti, kad visa operatyvinės veiklos metu gaunama informacija būtų naudojama pagal paskirtį, laikantis įstatymų;

2) saugoti asmens teises ir teisėtus interesus;

3) saugoti operatyvinės veiklos slaptųjų dalyvių bei kitų operatyvinę veiklą remiančių asmenų teises ir teisėtus interesus;

4) garantuoti slapto bendradarbiavimo konfidencialumą.

2. Operatyvinės veiklos subjektai, vykdydami operatyvinę veiklą, pagal kompetenciją, galimybes ir tikslingumą bendradarbiauja, teikia paramą vieni kitiems ir keičiasi operatyvine informacija.

3. Lietuvos Respublikos tarptautinių sutarčių ir susitarimų numatytais atvejais operatyvinės veiklos subjektai gali bendradarbiauti su užsienio valstybių pareigūnais vykdant operatyvinę veiklą šio Įstatymo nustatyta tvarka.

TREČIASIS SKIRSNIS
OPERATYVINIS TYRIMAS

9 straipsnis. Operatyvinio tyrimo pagrindai

Operatyvinis tyrimas atliekamas, kai:

1) nusikalstamos veikos požymiai nėra nustatyti, bet turima informacijos apie rengiamą, daromą ar padarytą labai sunkų ar sunkų nusikaltimą arba apie apysunkius nusikaltimus, numatytus Lietuvos Respublikos baudžiamojo kodekso 131 straipsnyje, 145 straipsnio 2 dalyje, 146 straipsnio 2 ir 3 dalyse, 150 straipsnio 1 dalyje, 151 straipsnio 2 dalyje, 162 straipsnyje, 178 straipsnio 2 dalyje, 180 straipsnio 1 dalyje, 181 straipsnio 1 dalyje, 187 straipsnio 2 dalyje, 189 straipsnio 2 dalyje, 198 straipsnio 2 dalyje, 213 straipsnio 1 dalyje, 214 ir 215 straipsniuose, 225 straipsnio 2 dalyje, 227 straipsnio 2 dalyje, 228 straipsnio 2 dalyje, 240 straipsnyje, 253 straipsnio 1 dalyje, 256 straipsnio 1 dalyje, 300 straipsnio 2 dalyje, 301 straipsnio 2 dalyje, 302 straipsnio 2 dalyje, 307 straipsnio 1 ir 2 dalyse, arba apie nusikaltimą rengiantį, darantį ar padariusį asmenį;

Straipsnio punkto pakeitimai:
Nr. IX-1537, 2003-04-29, Žin., 2003, Nr. 47-2063 (2003-05-14), i. k. 1031010ISTA0IX-1537

2) yra informacijos apie kitų valstybių specialiųjų tarnybų veiklą;

3) pasislepia įtariamasis, kaltinamasis arba nuteistasis;

Straipsnio punkto pakeitimai:
Nr. IX-1537, 2003-04-29, Žin., 2003, Nr. 47-2063 (2003-05-14), i. k. 1031010ISTA0IX-1537

4) dingsta be žinios asmuo;

5) vykdoma asmenų apsauga nuo nusikalstamo poveikio;

6) vykdoma valstybės paslapčių apsauga;

7) turima informacijos apie veikas, keliančias grėsmę valstybės konstitucinei santvarkai, jos nepriklausomybei, ekonominiam saugumui, valstybės gynybinės galios užtikrinimui ar kitiems svarbiems nacionalinio saugumo interesams.

10 straipsnis. Pašto siuntų, dokumentų siuntų, pašto perlaidų bei jų dokumentų slapta kontrolė, techninių priemonių naudojimas specialia tvarka ir informacijos gavimas iš telekomunikacijų operatorių ir telekomunikacijų paslaugų teikėjų

1. Pašto siuntų, dokumentų siuntų, pašto perlaidų ir jų dokumentų slaptą kontrolę, techninių priemonių naudojimą specialia tvarka sankcionuoja apygardų teismų pirmininkai, šių teismų Baudžiamųjų bylų skyrių pirmininkai ir (ar) Vilniaus apygardos teismo pirmininko pavedimu du Baudžiamųjų bylų skyriaus teisėjai pagal generalinio prokuroro ar jo įgalioto generalinio prokuroro pavaduotojo arba apygardų prokuratūrų vyriausiųjų prokurorų ar jų įgaliotų vyriausiųjų prokurorų pavaduotojų motyvuotus teikimus, parengtus pagal operatyvinės veiklos subjektų vadovų ar jų įgaliotų vadovų pavaduotojų pateiktus duomenis.

Straipsnio dalies pakeitimai:
Nr. XI-479, 2009-11-12, Žin., 2009, Nr. 141-6202 (2009-11-28), i. k. 1091010ISTA00XI-479

2. Neatidėliotinais atvejais, kai iškyla pavojus žmogaus gyvybei, sveikatai, nuosavybei, visuomenės ar valstybės saugumui, leidžiama atlikti šio straipsnio 1 dalyje nurodytus veiksmus remiantis šio straipsnio 1 dalyje išvardytų prokurorų nutarimu. Tokiu atveju prokuroras, priėmęs šį nutarimą, per 24 valandas šio straipsnio 1 dalyje nurodytam teisėjui pateikia teikimą dėl veiksmų teisėtumo ar pagrįstumo patvirtinimo motyvuota nutartimi. Jei terminas baigiasi poilsio ar švenčių dieną, teikimas pateikiamas kitą dieną po poilsio ar švenčių dienos. Teisėjui nepatvirtinus minėtų veiksmų pagrįstumo motyvuota nutartimi, jie nutraukiami, o jų metu gauta informacija nedelsiant sunaikinama.

3. Konspiracijos tikslais motyvuota nutartis dėl šio straipsnio 1 dalyje nurodytų operatyvinių veiksmų atlikimo gali būti priimta bet kuriame apygardos teisme.

4. Teikime nurodoma:

1) teikimą pateikusio pareigūno vardas, pavardė, pareigos;

2) duomenys apie asmenis (vardas ir pavardė, asmens kodas), kuriems bus taikomi operatyviniai veiksmai arba objekto apibūdinimas;

3) duomenys (motyvai), pagrindžiantys būtinumą atlikti operatyvinius veiksmus;

4) telekomunikacijų tinklais perduodamos informacijos kontroliuojamo abonento numeris (kai siekiama kontroliuoti telekomunikacijų tinklais perduodamą informaciją);

5) numatomos kontroliuoti pašto siuntos, dokumentų siuntos, pašto perlaidos bei jų dokumentai (kai siekiama juos kontroliuoti);

6) operatyvinių veiksmų taikymo trukmė;

7) siekiamas rezultatas.

5. Pašto siuntų, dokumentų siuntų, pašto perlaidų bei jų dokumentų slapta kontrolė, techninių priemonių naudojimas specialia tvarka sankcionuojami ne ilgesniam kaip 3 mėnesių laikotarpiui. Šis laikotarpis gali būti pratęstas.

6. Šio straipsnio 5 dalyje numatytas veiksmų pratęsimas sankcionuojamas ta pačia tvarka kaip ir šių veiksmų skyrimas. Pratęsimų skaičius neribojamas, tačiau kiekvienu atveju pratęsti galima ne ilgesniam nei šio straipsnio 5 dalyje nustatytam laikotarpiui.

7. Priėmus motyvuotą nutartį dėl pašto siuntų, dokumentų siuntų, pašto perlaidų bei jų dokumentų slaptos kontrolės, techninių priemonių naudojimo specialia tvarka arba dėl šių veiksmų pratęsimo, operatyvinės veiklos subjekto vadovas ar jo įgaliotas vadovo pavaduotojas vieną nutarties egzempliorių nedelsdamas išsiunčia generaliniam prokurorui ar jo įgaliotam generalinio prokuroro pavaduotojui.

8. Jei prokuroras atsisako teikti teikimą dėl veiksmų, nustatytų šio straipsnio 1 dalyje, sankcionavimo, operatyvinės veiklos subjekto vadovas ar jo įgaliotas vadovo pavaduotojas turi teisę kreiptis į aukštesnįjį prokurorą iš nurodytų šio straipsnio 1 dalyje, turintį įgaliojimus teikti teikimus sankcionuoti šiuos veiksmus. Prokuroro atsisakymas turi būti motyvuotas raštu. Sprendimą atsisakyti teikti teikimą sankcionuoti nurodytus veiksmus priėmęs prokuroras apie atsisakymą praneša generaliniam prokurorui ar jo įgaliotam generalinio prokuroro pavaduotojui. Aukštesniojo prokuroro sprendimas yra galutinis.

9. Jei apygardos teismo Baudžiamųjų bylų skyriaus pirmininkas ar apygardos teismo pirmininko įgaliotas šio skyriaus teisėjas atsisako sankcionuoti šio straipsnio 1 dalyje nustatytus veiksmus, teikimą teikiantis prokuroras gali apskųsti sprendimą apygardos teismo pirmininkui. Apygardos teismo pirmininko sprendimas yra galutinis.

Straipsnio dalies pakeitimai:

Nr. XI-479, 2009-11-12, Žin., 2009, Nr. 141-6202 (2009-11-28), i. k. 1091010ISTA00XI-479

10. Teismui priėmus nutartį, o neatidėliotinais atvejais šio straipsnio 1 dalyje nurodytam prokurorui priėmus nutarimą, Vyriausybės įgaliota institucija praneša telekomunikacijų operatoriui ar telekomunikacijų paslaugų teikėjui apie jo tinkle vykdomą techninių priemonių panaudojimą specialia tvarka, nurodydama teikimo numerį, nutarties priėmimo datą ir nutartį priėmusį teismą, ar prokuroro nutarimo datą, jį priėmusį prokurorą bei operatyvinių veiksmų taikymo trukmę. Už pranešimo, skirto telekomunikacijų operatoriui ar telekomunikacijų paslaugų teikėjui, turinio atitikimą teismo nutarčiai įstatymų nustatyta tvarka atsako pranešimą teikiantis pareigūnas. Telekomunikacijų operatorius ar telekomunikacijų paslaugų teikėjas privalo sudaryti techninę galimybę vykdyti telekomunikacijos priemonėmis perduodamos informacijos kontrolę.

11. Į telekomunikacijų operatoriaus tinklą siunčiamos techninės komandos pradėti ar nutraukti pasiklausymą ar kitą telekomunikacijų tinklais perduodamos informacijos kontrolę saugomos taip, kad siųstų ir gautų komandų duomenų negalėtų pakeisti komandą siuntęs operatyvinės veiklos subjektas ar komandą gavęs telekomunikacijų operatorius. Vyriausybės įgaliota institucija privalo sudaryti galimybę generaliniam prokurorui ar jo įgaliotam prokurorui prieiti prie duomenų laikmenos, kurioje užfiksuotos šios komandos.

12. Operatyviniam tyrimui reikalingą konkrečią informaciją apie buvusius telekomunikacijų įvykius iš telekomunikacijų operatorių ir telekomunikacijų paslaugų teikėjų operatyvinės veiklos subjektai turi teisę gauti motyvuota apylinkės teismo teisėjo nutartimi, priimta pagal operatyvinės veiklos subjektų vadovų ar jų įgaliotų vadovų pavaduotojų motyvuotus teikimus.

13. Siekiant gauti šio straipsnio 12 dalyje nurodytą informaciją, telekomunikacijų operatoriams ar telekomunikacijų paslaugų teikėjams pateikiamas pranešimas, kuriame nurodomi teikimo numeris, nutarties priėmimo data ir nutartį priėmęs teismas. Už šio pranešimo turinio atitikimą teismo nutarčiai įstatymų nustatyta tvarka atsako pranešimą teikiantis pareigūnas.

14. Informacijai, tiesiogiai susijusiai su abonentų turimais telefono numeriais ar tinklo galiniais įrenginiais, telefono numerio ar tinklo galinio įrenginio priklausomybe, gauti teismo nutartis nereikalinga. Konkreti informacija apie telekomunikacijų įvykius, tiesiogiai susijusius su asmeniu, gali būti renkama ir šio asmens prašymu ar sutikimu. Ši informacija teikiama pagal operatyvinės veiklos subjektų pareigūnų prašymus. Kai dėl informacijos kreipiamasi asmens prašymu ar sutikimu, pateikiamas ir šio asmens prašymo ar sutikimo nuorašas, patvirtintas prašymą pateikti informaciją pateikiančio pareigūno.

Straipsnio pakeitimai:

Nr. IX-1222, 2002-12-05, Žin., 2002, Nr. 123-5515 (2002-12-24), i. k. 1021010ISTA0IX-1222

11 straipsnis. Slaptas patekimas į gyvenamąsias ir negyvenamąsias patalpas, transporto priemones bei jų apžiūra, laikinas dokumentų paėmimas ir apžiūra, medžiagų, žaliavų ir produkcijos pavyzdžių bei kitų objektų paėmimas tirti neskelbiant apie jų paėmimą

1. Slaptą patekimą į gyvenamąsias ir negyvenamąsias patalpas, transporto priemones, taip pat jų apžiūrą, laikiną dokumentų paėmimą ir apžiūrą, medžiagų, žaliavų ir produkcijos pavyzdžių bei kitų objektų paėmimą tirti neskelbiant apie jų paėmimą sankcionuoja apygardų teismų pirmininkai, šių teismų Baudžiamųjų bylų skyrių pirmininkai ir (ar) Vilniaus apygardos teismo pirmininko pavedimu du Baudžiamųjų bylų skyriaus teisėjai pagal generalinio prokuroro ar jo įgalioto generalinio prokuroro pavaduotojo arba apygardų prokuratūrų vyriausiųjų

prokurorų ar jų įgaliotų vyriausiųjų prokurorų pavaduotojų motyvuotus teikimus, parengtus pagal operatyvinės veiklos subjektų vadovų ar jų įgaliotų vadovų pavaduotojų pateiktus duomenis.

Straipsnio dalies pakeitimai:
Nr. IX-1537, 2003-04-29, Žin., 2003, Nr. 47-2063 (2003-05-14), i. k. 1031010ISTA0IX-1537
Nr. XI-479, 2009-11-12, Žin., 2009, Nr. 141-6202 (2009-11-28), i. k. 1091010ISTA00XI-479

2. Neatidėliotinais atvejais, kai iškyla pavojus žmogaus gyvybei, sveikatai, nuosavybei, visuomenės ar valstybės saugumui, leidžiama atlikti šio straipsnio 1 dalyje nurodytus veiksmus remiantis šio straipsnio 1 dalyje išvardytų prokurorų nutarimu. Tokiu atveju prokuroras, priėmęs šį nutarimą, per 24 valandas šio straipsnio 1 dalyje nurodytam teisėjui pateikia teikimą dėl veiksmų teisėtumo ar pagrįstumo patvirtinimo motyvuota nutartimi. Jei terminas baigiasi poilsio ar švenčių dieną, teikimas pateikiamas kitą dieną po poilsio ar švenčių dienos. Teisėjui nepatvirtinus minėtų veiksmų teisėtumo ar pagrįstumo, jie nutraukiami, o jų metu gauta informacija nedelsiant sunaikinama.

Straipsnio dalies pakeitimai:
Nr. IX-1537, 2003-04-29, Žin., 2003, Nr. 47-2063 (2003-05-14), i. k. 1031010ISTA0IX-1537

3. Konspiracijos tikslais motyvuota nutartis dėl šio straipsnio 1 dalyje nurodytų operatyvinių veiksmų gali būti priimta bet kuriame apygardos teisme.

Straipsnio dalies pakeitimai:
Nr. IX-1537, 2003-04-29, Žin., 2003, Nr. 47-2063 (2003-05-14), i. k. 1031010ISTA0IX-1537

4. Teikime nurodoma:

1) teikimą pateikusio pareigūno vardas, pavardė, pareigos;

2) gyvenamųjų ir negyvenamųjų patalpų, transporto priemonių, kurios bus slapta apžiūrimos, planuojamų paimti dokumentų, medžiagų, žaliavų, produkcijos pavyzdžių bei kitų objektų apibūdinimas;

3) duomenys (motyvai), pagrindžiantys būtinumą atlikti operatyvinius veiksmus;

4) operatyvinių veiksmų taikymo trukmė;

5) siekiamas rezultatas.

5. Slaptas patekimas į gyvenamąsias ir negyvenamąsias patalpas, transporto priemones, jų apžiūra, laikinas dokumentų, medžiagų, žaliavų, produkcijos pavyzdžių bei kitų objektų paėmimas sankcionuojami ne ilgesniam kaip 3 mėnesių laikotarpiui. Šis laikotarpis gali būti pratęstas.

6. Šio straipsnio 5 dalyje numatytas veiksmų pratęsimas sankcionuojamas ta pačia tvarka kaip ir šių veiksmų skyrimas. Pratęsimų skaičius neribojamas, tačiau kiekvienu atveju pratęsti galima ne ilgesniam nei šio straipsnio 5 dalyje nustatytam laikotarpiui.

7. Priėmus motyvuotą nutartį dėl slapto patekimo į gyvenamąsias ir negyvenamąsias patalpas, transporto priemones bei jų apžiūros, laikino dokumentų paėmimo ir apžiūros, medžiagų, žaliavų ir produkcijos pavyzdžių bei kitų objektų paėmimo tirti neskelbiant apie jų paėmimą arba dėl šių veiksmų pratęsimo, operatyvinės veiklos subjekto vadovas ar jo įgaliotas vadovo pavaduotojas vieną motyvuotos teismo nutarties egzempliorių nedelsdamas išsiunčia generaliniam prokurorui arba jo įgaliotam generalinio prokuroro pavaduotojui.

Straipsnio dalies pakeitimai:
Nr. IX-1537, 2003-04-29, Žin., 2003, Nr. 47-2063 (2003-05-14), i. k. 1031010ISTA0IX-1537

8. Jei prokuroras atsisako teikti teikimą dėl šio straipsnio 1 dalyje nustatytų veiksmų sankcionavimo, operatyvinės veiklos subjekto vadovas ar jo įgaliotas vadovo pavaduotojas turi teisę kreiptis į aukštesnįjį prokurorą iš nurodytų šio straipsnio 1 dalyje, turintį įgaliojimus teikti teikimus sankcionuoti šiuos veiksmus. Prokuroro atsisakymas turi būti motyvuotas raštu. Sprendimą atsisakyti teikti teikimą sankcionuoti nurodytus veiksmus priėmęs prokuroras apie atsisakymą praneša generaliniam prokurorui ar jo įgaliotam generalinio prokuroro pavaduotojui. Aukštesniojo prokuroro sprendimas yra galutinis.

9. Jei apygardos teismo Baudžiamųjų bylų skyriaus pirmininkas ar apygardos teismo pirmininko įgaliotas šio skyriaus teisėjas atsisako sankcionuoti šio straipsnio 1 dalyje nustatytus veiksmus, teikimą teikiantis prokuroras gali apskųsti sprendimą apygardos teismo pirmininkui. Apygardos teismo pirmininko sprendimas yra galutinis.

Straipsnio dalies pakeitimai:
Nr. IX-1537, 2003-04-29, Žin., 2003, Nr. 47-2063 (2003-05-14), i. k. 1031010ISTA0IX-1537
Nr. XI-479, 2009-11-12, Žin., 2009, Nr. 141-6202 (2009-11-28), i. k. 1091010ISTA00XI-479

10. Draudžiama atlikti šiame straipsnyje nustatytus operatyvinius veiksmus, kurie kelia tiesioginį pavojų žmogaus gyvybei, sveikatai arba gali sukelti kitų sunkių pasekmių.

12 straipsnis. Nusikalstamos veikos imitacijos modelis

1. Nusikalstamos veikos imitacijos modelį sankcionuoja generalinis prokuroras ar jo įgaliotas generalinio prokuroro pavaduotojas arba apygardų prokuratūrų vyriausieji prokurorai ar jų įgalioti vyriausiųjų prokurorų pavaduotojai pagal operatyvinės veiklos subjekto vadovo ar jo įgalioto vadovo pavaduotojo motyvuotą teikimą.

2. Teikime nurodoma:

1) teikimą pateikusio pareigūno vardas, pavardė, pareigos;

2) duomenys, pagrindžiantys būtinumą taikyti nusikalstamos veikos imitacijos modelį;

3) duomenys apie asmenis, kuriems bus taikomas nusikalstamos veikos imitacijos modelis (kai tokie duomenys turimi);

4) nusikalstamos veikos imitacijos modelio metu atliekamų konkrečių veiksmų ribos pagal Baudžiamajame kodekse ir Administracinių teisės pažeidimų kodekse numatytų veikų požymius;

5) duomenys apie asmenis, kurie atliks veiksmus pagal nusikalstamos veikos imitacijos modelį;

6) numatoma nusikalstamos veikos imitacijos modelio trukmė;

7) siekiamas rezultatas.

3. Operatyvinės veiklos subjekto parengtas nusikalstamos veikos imitacijos modelis sankcionuojamas ne ilgesniam kaip 6 mėnesių laikotarpiui. Šis laikotarpis gali būti pratęstas.

4. Šio straipsnio 3 dalyje numatytas nusikalstamos veikos imitacijos modelio pratęsimas sankcionuojamas ta pačia tvarka kaip ir nusikalstamos veikos imitacijos modelio skyrimas. Pratęsimų skaičius neribojamas, tačiau kiekvienu atveju pratęsti galima ne ilgesniam nei šio straipsnio 3 dalyje nustatytam laikotarpiui.

5. Sankcionavus nusikalstamos veikos imitacijos modelį arba jo pratęsimą, operatyvinės veiklos subjekto vadovas arba jo įgaliotas vadovo pavaduotojas vieną teikimo egzempliorių nedelsdamas išsiunčia generaliniam prokurorui arba jo įgaliotam generalinio prokuroro pavaduotojui.

6. Jei prokuroras atsisako sankcionuoti šio straipsnio 1 dalyje nustatytus veiksmus, operatyvinės veiklos subjekto vadovas ar jo įgaliotas vadovo pavaduotojas turi teisę kreiptis dėl teikimo sankcionavimo į aukštesnįjį prokurorą iš nurodytų šio straipsnio 1 dalyje, turintį įgaliojimus sankcionuoti šiuos veiksmus. Prokuroro atsisakymas turi būti motyvuotas raštu. Sprendimą atsisakyti sankcionuoti nurodytus veiksmus priėmęs prokuroras apie atsisakymą praneša generaliniam prokurorui ar jo įgaliotam generalinio prokuroro pavaduotojui. Aukštesniojo prokuroro sprendimas yra galutinis.

7. Draudžiama veikti pagal nusikalstamos veikos imitacijos modelius, kurie kelia tiesioginį pavojų žmogaus gyvybei, sveikatai arba gali sukelti kitų sunkių pasekmių. Asmuo, prieš pradėdamas veiksmus pagal nusikalstamos veikos imitacijos modelį, pasirašytinai supažindinamas su modeliui nustatytomis veikos ribomis operatyvinės veiklos subjektų pagrindinių institucijų nustatyta tvarka.

13 straipsnis. Kontroliuojamasis gabenimas

1. Kontroliuojamąjį gabenimą sankcionuoja generalinis prokuroras ar jo įgaliotas generalinio prokuroro pavaduotojas arba apygardų prokuratūrų vyriausieji prokurorai ar jų įgalioti vyriausiųjų prokurorų pavaduotojai pagal operatyvinės veiklos subjekto vadovo ar jo įgalioto vadovo pavaduotojo motyvuotą teikimą.

2. Teikime nurodoma:

1) teikimą pateikusio pareigūno vardas, pavardė, pareigos;

2) duomenys, pagrindžiantys būtinumą atlikti kontroliuojamąjį gabenimą;

3) duomenys apie fizinį ar juridinį asmenį (asmenis), kuris įtariamas kontroliuojamųjų objektų gabenimu;

4) šalių, iš kurios ir į kurią gabenamas kontroliuojamasis objektas, pavadinimai;

5) numatoma kontroliuojamojo gabenimo trukmė;

6) siekiamas rezultatas, taip pat kontroliuojamojo gabenimo tarpiniai ir galutiniai tikslai.

3. Sankcionavus kontroliuojamąjį gabenimą, operatyvinės veiklos subjekto vadovas ar jo įgaliotas vadovo pavaduotojas vieną teikimo egzempliorių nedelsdamas išsiunčia generaliniam prokurorui arba jo įgaliotam generalinio prokuroro pavaduotojui.

4. Jei prokuroras atsisako sankcionuoti šio straipsnio 1 dalyje nustatytus veiksmus, operatyvinės veiklos subjekto vadovas ar jo įgaliotas vadovo pavaduotojas turi teisę kreiptis dėl teikimo sankcionavimo į aukštesnįjį prokurorą iš nurodytų šio straipsnio 1 dalyje, turintį įgaliojimus sankcionuoti šiuos veiksmus. Prokuroro atsisakymas turi būti motyvuotas raštu. Sprendimą atsisakyti sankcionuoti nurodytus veiksmus priėmęs prokuroras apie atsisakymą praneša generaliniam prokurorui ar jo įgaliotam generalinio prokuroro pavaduotojui. Aukštesniojo prokuroro sprendimas yra galutinis.

5. Draudžiama atlikti kontroliuojamąjį gabenimą, jeigu tai kelia tiesioginį pavojų žmogaus gyvybei, sveikatai arba gali sukelti kitų sunkių pasekmių.

KETVIRTASIS SKIRSNIS
ASMENŲ DALYVAVIMAS OPERATYVINĖJE VEIKLOJE

14 straipsnis. Asmenų pagalba operatyvinėje veikloje

1. Operatyvinė veikla remiasi savanoriška, vieša ir slapta asmenų pagalba.

2. Aktyvi, veiksminga pagalba gali būti apmokama.

15 straipsnis. Operatyvinės veiklos slaptieji dalyviai

1. Operatyvinės veiklos slaptieji dalyviai yra operatyvinės veiklos subjektų darbuotojai, kurių priklausomybė operatyvinės veiklos subjektui yra įslaptinta, ir slaptai su operatyvinės veiklos subjektais bendradarbiaujantys pilnamečiai asmenys, su kuriais operatyvinės veiklos subjekto darbuotojai sudarė susitarimą (žodžiu ar raštu) dėl slapto bendradarbiavimo. Operatyvinės veiklos subjekto darbuotojai tokio susitarimo negali sudaryti su asmenimis, kurie privalo išlaikyti išpažinties paslaptį. Susitarimų ypatumus nustato operatyvinės veiklos subjektų pagrindinės institucijos.

2. Operatyvinės veiklos subjektų darbuotojai, kurių priklausomybė operatyvinės veiklos subjektui yra įslaptinta, vykdydami operatyvinės veiklos subjektų užduotis, gali pagal legendą dirbti kitose įmonėse, įstaigose ar organizacijose ir gauti už tai atlyginimą ar kitų piniginių lėšų, susijusių su jų įslaptintos veiklos atlikimu. Valstybės tarnybos ir kitų įstatymų ar statutų apribojimai dėl darbo kitose įmonėse, įstaigose ar organizacijose ir darbo užmokesčio gavimo jiems netaikomi.

3. Operatyvinės veiklos slaptuosius dalyvius gina valstybė. Operatyvinės veiklos slaptųjų dalyvių tapatybę nustatantys duomenys, smulki informacija apie šių dalyvių kiekybinę ir personalinę sudėtį sudaro valstybės paslaptį. Kilus pavojui operatyvinės veiklos slaptųjų dalyvių arba jų šeimos narių gyvybei, sveikatai, nuosavybei, operatyvinės veiklos subjektai, vadovaudamiesi įstatymais ir kitais teisės aktais, imasi reikiamų priemonių šių asmenų apsaugai užtikrinti.

4. Skundus dėl operatyvinės veiklos subjektų sudarytų susitarimų su asmenimis dėl slapto bendradarbiavimo nagrinėja operatyvinės veiklos subjektas, su kuriuo asmuo buvo sudaręs tokį susitarimą, arba šio subjekto pagrindinė institucija. Skundą privaloma išnagrinėti per 30 dienų nuo jo gavimo dienos.

16 straipsnis. Pagal legendą naudojamų procesinių dokumentų, būtinų taikant suimtiems asmenims agentūrinį metodą, rengimas

1. Pagal legendą naudojamus procesinius dokumentus, kuriems reikalinga teismo sankcija ir kurie būtini taikant suimtiems asmenims agentūrinį metodą, sankcionuoja apylinkių teismų pirmininkai ar jų įgalioti pirmininkų pavaduotojai pagal operatyvinės veiklos subjektų vadovų ar jų įgaliotų vadovų pavaduotojų motyvuotus teikimus, suderintus su apylinkių prokuratūrų vyriausiaisiais prokurorais ar vyriausiųjų prokurorų pavaduotojais.

2. Šio straipsnio 1 dalyje numatytų teikimų formą nustato operatyvinės veiklos subjektų pagrindinės institucijos.

PENKTASIS SKIRSNIS
ĮSLAPTINTOS OPERATYVINĖS BEI KITOS ĮSLAPTINTOS INFORMACIJOS PANAUDOJIMAS NE OPERATYVINĖJE VEIKLOJE IR ATSAKOMYBĖ UŽ ŠIO ĮSTATYMO REIKALAVIMŲ PAŽEIDIMUS

17 straipsnis. Įslaptintos operatyvinės bei kitos įslaptintos informacijos panaudojimas ne operatyvinėje veikloje ir šios informacijos atskleidimas

1. Įslaptinta operatyvinė informacija įstatymų nustatyta tvarka gali būti išslaptinama ir panaudojama baudžiamajame procese. Jeigu tokia informacija panaudojama baudžiamajame procese, turi būti surašomas protokolas dėl operatyvinių veiksmų atlikimo. Protokole nurodoma:

1) protokolo surašymo vieta, laikas;

2) pareigūno, surašiusio protokolą, pareigos, vardas, pavardė;

3) naudojamų operatyvinių veiksmų pavadinimai;

4) žinomi duomenys apie asmenis, kuriems buvo taikomi operatyviniai veiksmai, arba objekto apibūdinimas;

5) siekiamas rezultatas;

6) operatyvinių veiksmų atlikimo metu užfiksuotos informacijos turinys;

7) naudotų techninių priemonių techniniai duomenys, nurodant fiksuojamo įvykio vietą, laiką ir turinį (jeigu naudojamos techninės priemonės);

8) priedai, garso ir vaizdo juostos, kompaktinės plokštelės ar kitos elektroninės informacijos laikmenos arba kiti materialūs objektai, kuriuose grafiniais ar kitais ženklais užfiksuota informacija, turinti reikšmės nusikalstamai veikai tirti ir nagrinėti.

Straipsnio dalies pakeitimai:
Nr. IX-1537, 2003-04-29, Žin., 2003, Nr. 47-2063 (2003-05-14), i. k. 1031010ISTA0IX-1537

2. Įstatymų nustatytais atvejais įslaptinta operatyvinė informacija gali būti panaudojama kitiems tikslams.

3. Įslaptintos operatyvinės informacijos pateikimo valstybės institucijoms ir pareigūnams tvarką nustato Vyriausybė.

4. Informaciją apie operatyvinės veiklos slaptųjų dalyvių tapatybę nustatančius duomenis, slaptųjų dalyvių bendradarbiavimą ar darbą operatyvinės veiklos subjektų sistemoje, taip pat kitokią įslaptintą informaciją galima atskleisti ir panaudoti baudžiamajame procese bei kitais įstatymų nustatytais atvejais tik Valstybės ir tarnybos paslapčių įstatymo nustatyta tvarka.

Straipsnio dalies pakeitimai:
Nr. IX-1537, 2003-04-29, Žin., 2003, Nr. 47-2063 (2003-05-14), i. k. 1031010ISTA0IX-1537

18 straipsnis. Atsakomybė už šio Įstatymo reikalavimų pažeidimus

1. Asmenys, pažeidę šio Įstatymo reikalavimus, atsako įstatymų nustatyta tvarka.

2. Asmuo, atlikęs šiame Įstatyme numatytus operatyvinius veiksmus, atleidžiamas nuo teisinės atsakomybės, jei neviršijo nustatyta tvarka sankcionuotų veiksmų ribų.

ŠEŠTASIS SKIRSNIS
OPERATYVINĖS VEIKLOS FINANSAVIMAS

19 straipsnis. Operatyvinės veiklos finansavimas

1. Operatyvinė veikla finansuojama iš valstybės biudžeto pagal valstybės institucijų sąmatas. Operatyvinei veiklai skirtų lėšų išlaidų pagrindus ir tvarką nustato operatyvinės veiklos subjektų pagrindinės institucijos. Vyriausybės ar jos įgaliotų institucijų nustatyta tvarka operatyvinė veikla gali būti finansuojama ir iš kitų šaltinių.

Straipsnio dalies pakeitimai:
Nr. IX-1537, 2003-04-29, Žin., 2003, Nr. 47-2063 (2003-05-14), i. k. 1031010ISTA0IX-1537

2. Operatyvinės veiklos metu gautos pajamos įtraukiamos į apskaitą kaip nebiudžetinės lėšos ir Vyriausybės ar jos įgaliotos institucijos nustatyta tvarka gali būti naudojamos šiai veiklai aprūpinti.

3. Operatyvinės veiklos subjektų lėšų naudojimą kontroliuoja valstybės kontrolierius arba jo pavedimu specialiai tam įgalioti Valstybės kontrolės pareigūnai, taip pat operatyvinės veiklos subjektų vidaus audito tarnybų įgalioti pareigūnai.

4. Valstybės kontrolė apie operatyvinės veiklos subjektų lėšų naudojimo tikrinimų rezultatus informuoja šio Įstatymo 23 straipsnio 1 dalyje numatytą Seimo komisiją.

SEPTINTASIS SKIRSNIS
OPERATYVINĖS VEIKLOS KONTROLĖ, KOORDINAVIMAS IR PRIEŽIŪRA

20 straipsnis. Vidaus kontrolė

1. Operatyvinės veiklos vidaus kontrolę organizuoja operatyvinės veiklos subjektų vadovai ir operatyvinės veiklos subjektų pagrindinių institucijų vadovai.

2. Operatyvinės veiklos slaptieji dalyviai bei informacija apie juos, operatyvinio tyrimo bylos ir operatyvinių veiksmų taktika yra operatyvinės veiklos subjektų vidaus kontrolės objektas.

3. Finansų, krašto apsaugos ir vidaus reikalų ministrai pagal savo kompetenciją koordinuoja ir prižiūri jiems pavaldžių operatyvinės veiklos subjektų pagrindinių institucijų veiklą.

21 straipsnis. Operatyvinių veiksmų koordinavimas ir teisėtumo kontrolė

Operatyvinės veiklos subjektų operatyvinius veiksmus koordinuoja ir jų teisėtumą kontroliuoja generalinis prokuroras ir jo įgaliotas generalinio prokuroro pavaduotojas, apygardų prokuratūrų vyriausieji prokurorai bei šių prokurorų įgalioti vyriausiųjų prokurorų pavaduotojai, rengdami motyvuotus teikimus, numatytus šio Įstatymo 10 ir 11 straipsniuose, sankcionuodami ar atsisakydami sankcionuoti veiksmus, nustatytus šio Įstatymo 12 ir 13 straipsniuose, ir gaudami informaciją apie veiksmų, nustatytų šio Įstatymo 10, 11, 12 ir 13 straipsniuose, atlikimo eigą ir rezultatus bei tirdami asmenų skundus dėl operatyvinės veiklos subjektų veiksmų.

22 straipsnis. Vyriausybės kontrolė

1. Vyriausybė vykdo operatyvinės veiklos kontrolę pagal Lietuvos Respublikos Konstitucijos ir įstatymų nustatytą kompetenciją.

2. Vyriausybė koordinuoja operatyvinės veiklos subjektų ir jų pagrindinių institucijų veiklą, siekdama užtikrinti jų bendradarbiavimą ir sutelkti jų pastangas pagal kompetenciją veiksmingai spręsti aktualias nusikalstamumo ir valstybės saugumo problemas.

23 straipsnis. Parlamentinė priežiūra

1. Seimo statuto nustatyta tvarka Seimo nutarimu, išlaikant frakcijų proporcinio atstovavimo principą, sudaroma Operatyvinės veiklos parlamentinės kontrolės komisija (toliau – Komisija). Ši Komisija sudaroma iš 7 narių ir yra nuolatinė.

Straipsnio dalies pakeitimai:
Nr. IX-1563, 2003-05-20, Žin., 2003, Nr. 54-2369 (2003-06-04), i. k. 1031010ISTA0IX-1563

2. Komisijos uždaviniai:

1) kontroliuoti konstitucinių teisių ir laisvių apsaugą vykdant operatyvinę veiklą;

2) prižiūrėti, ar operatyvinės veiklos subjektų veikla atitinka Lietuvos Respublikos Konstituciją ir įstatymus, analizuoti operatyvinės veiklos subjektų finansinių išteklių naudojimo veiksmingumą ir racionalumą;

3) teikti pasiūlymus Seimui, Vyriausybei ir kitoms institucijoms dėl teisės aktų, reglamentuojančių operatyvinę veiklą, priėmimo ir tobulinimo;

4) analizuoti operatyvinę veiklą reglamentuojančių teisės norminių aktų būklę, taip pat ar šie aktai atitinka įstatymų reikalavimams;

5) tirti šiurkščius Operatyvinės veiklos įstatymo pažeidimo bei operatyvinės veiklos subjektų nustatytų veiklos ribų peržengimo atvejus ir analizuoti operatyvinės veiklos pagrįstumą bei tikslingumą.

3. Komisijos teisės:

1) išklausyti operatyvinės veiklos subjektų, jų pagrindinių institucijų, prokurorų, ministerijų ir kitų valstybės institucijų informacijas bei pranešimus, kaip vykdomas Operatyvinės veiklos įstatymas;

Straipsnio punkto pakeitimai:
Nr. IX-1563, 2003-05-20, Žin., 2003, Nr. 54-2369 (2003-06-04), i. k. 1031010ISTA0IX-1563

2) savo darbe pasitelkti profesionalius ekspertus, turinčius leidimus susipažinti su valstybės paslaptį sudarančia informacija;

3) reikalauti ir gauti iš valstybės ir savivaldybių institucijų, organizacijų, operatyvinės veiklos subjektų, telekomunikacijų operatorių ir telekomunikacijų paslaugų teikėjų dokumentų, paaiškinimų ir kitos informacijos, reikalingos kontrolei atlikti;

Straipsnio punkto pakeitimai:
Nr. IX-1222, 2002-12-05, Žin., 2002, Nr. 123-5515 (2002-12-24), i. k. 1021010ISTA0IX-1222

4) kviesti į posėdžius pareigūnus, kitus asmenis, juos išklausyti bei reikalauti iš pareigūnų, kad būtų pateikti žodiniai ar rašytiniai paaiškinimai dėl šio Įstatymo bei kitų teisės aktų reikalavimų nevykdymo arba pažeidimo.

4. Komisijos narių ir Komisijos pasitelktų asmenų pareigos:

1) laikyti paslaptyje duomenis ar informaciją, kuriuos jie sužinojo atlikdami tyrimą, jei tokie duomenys ar informacija sudaro valstybės, tarnybos, komercinę arba kitą įstatymų saugomą paslaptį;

2) vengti interesų konflikto ir nenaudoti duomenų ar informacijos, gautų atliekant šias pareigas, asmeninei arba kitų asmenų naudai;

3) kol Komisija nebaigs tyrimo, neteikti informacijos apie atliekamą tyrimą bei turimą medžiagą.

5. Komisija gali priimti šiuos sprendimus:

1) atkreipti pareigūnų ir kitų valstybės tarnautojų dėmesį į įstatymų nesilaikymą bei kitus pažeidimus ir reikalauti pašalinti nustatytus trūkumus;

2) perduoti tyrimo medžiagą teisėsaugos institucijoms, taip pat prašyti, kad būtų atliktas tarnybinis patikrinimas ir sprendžiamas klausimas dėl atsakomybės, siūlyti skirti tarnybines nuobaudas netinkamai pareigas einantiems pareigūnams ar sustabdyti jų veiklą, kol bus priimtas sprendimas dėl tyrimo rezultatų.

6. Komisijai draudžiama susipažinti su operatyvinės veiklos slaptųjų dalyvių tapatybę nustatančiais duomenimis bei detalia informacija apie šių dalyvių kiekybinę ir personalinę sudėtį, operatyvinio tyrimo bylomis ir operatyvinių veiksmų atlikimo taktika.

AŠTUNTASIS SKIRSNIS
BAIGIAMOSIOS NUOSTATOS

24 straipsnis. *Neteko galios nuo 2002-12-24*
Straipsnio naikinimas:
Nr. IX-1222, 2002-12-05, Žin. 2002, Nr. 123-5515 (2002-12-24), i. k. 1021010ISTA0IX-1222

25 straipsnis. *Neteko galios nuo 2003-05-14*
Straipsnio naikinimas:
Nr. IX-1537, 2003-04-29, Žin. 2003, Nr. 47-2063 (2003-05-14), i. k. 1031010ISTA0IX-1537

26 straipsnis. Pasiūlymai Vyriausybei

1. Pasiūlyti Vyriausybei iki 2002 m. spalio 1 d. peržiūrėti galiojančius įstatymus ir kitus teisės aktus, susijusius su šio Įstatymo nuostatomis, ir prireikus priimti atitinkamus jų pakeitimus ar parengti naujų teisės aktų projektus.

2. Pasiūlyti Vyriausybei parengti Operatyvinės veiklos įstatymo pakeitimo įstatymo projektą atsižvelgiant į naujai priimtų Baudžiamojo kodekso ir Baudžiamojo proceso kodekso įsigaliojimą.

27 straipsnis. Netekę galios teisės aktai

Įsigaliojus šiam Įstatymui, netenka galios:

1) Lietuvos Respublikos operatyvinės veiklos įstatymas (Žin., 1997, Nr. 50-1190);

2) Lietuvos Respublikos operatyvinės veiklos įstatymo 3, 5, 16 straipsnių pakeitimo įstatymas (Žin., 1999, Nr. 50-1604);

3) Lietuvos Respublikos operatyvinės veiklos įstatymo 4 straipsnio pakeitimo įstatymas (Žin., 2000, Nr. 28-762);

4) Lietuvos Respublikos operatyvinės veiklos įstatymo 3, 5, 16 straipsnių pakeitimo ir papildymo įstatymas (Žin., 2000, Nr. 41- 1168);

5) Lietuvos Respublikos operatyvinės veiklos įstatymo 4 straipsnio pakeitimo įstatymas (Žin., 2000, Nr. 111-3572).

Skelbiu šį Lietuvos Respublikos Seimo priimtą įstatymą.

RESPUBLIKOS PREZIDENTAS VALDAS ADAMKUS

Pakeitimai:

1.
Lietuvos Respublikos Konstitucinis Teismas, Nutarimas
2002-09-19, Žin., 2002, Nr. 93-4000 (2002-09-25), i. k. 1021000NUTARG023218
Dėl Lietuvos Respublikos telekomunikacijų įstatymo (2000 m. liepos 11 d. redakcija) 27 straipsnio 2 dalies, Lietuvos Respublikos telekomunikacijų įstatymo 27 straipsnio pakeitimo įstatymo 2 straipsnio 1 dalies, Lietuvos Respublikos telekomunikacijų įstatymo (2002 m. liepos 5 d. redakcija) 57 straipsnio 4 dalies, Lietuvos Respublikos operatyvinės veiklos įstatymo (1997 m. gegužės 22 d. redakcija) 7 straipsnio 3 dalies 4 punkto, Lietuvos Respublikos operatyvinės veiklos įstatymo (2002 m. birželio 20 d. redakcija) 7 straipsnio 3 dalies 6 punkto, Lietuvos Respublikos baudžiamojo proceso kodekso 48 straipsnio 1 dalies (1961 m. birželio 26 d. redakcija) ir 75 straipsnio 1 dalies (1975 m. sausio 29 d. redakcija) atitikties Lietuvos Respublikos Konstitucijai

2.
Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas
Nr. IX-1222, 2002-12-05, Žin., 2002, Nr. 123-5515 (2002-12-24), i. k. 1021010ISTA0IX-1222
Lietuvos Respublikos operatyvinės veiklos įstatymo 3, 7, 10, 23 straipsnių pakeitimo bei papildymo ir 24 straipsnio pripažinimo netekusiu galios įstatymas

3.
Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas
Nr. IX-1537, 2003-04-29, Žin., 2003, Nr. 47-2063 (2003-05-14), i. k. 1031010ISTA0IX-1537
Lietuvos Respublikos operatyvinės veiklos įstatymo 3, 5, 9, 11, 17, 19 straipsnių pakeitimo ir 25 straipsnio pripažinimo netekusiu galios įstatymas

4.
Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas
Nr. IX-1563, 2003-05-20, Žin., 2003, Nr. 54-2369 (2003-06-04), i. k. 1031010ISTA0IX-1563
Lietuvos Respublikos operatyvinės veiklos įstatymo 23 straipsnio pakeitimo įstatymas

5.
Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas
Nr. XI-479, 2009-11-12, Žin., 2009, Nr. 141-6202 (2009-11-28), i. k. 1091010ISTA00XI-479
Lietuvos Respublikos operatyvinės veiklos įstatymo 10 ir 11 straipsnių pakeitimo įstatymas